

MĚSTO KNIHOVNĚ – KNIHOVNA MĚSTU

Alexander Macke – Zdenka Halamková

V úvodu bychom chtěli stručně představit město Mladá Boleslav, známé nejen v naší republice výrobou osobních automobilů. Město vzniklo před více jak tisíci lety na levém břehu řeky Jizery ve středních Čechách. V uplynulých stoletích se významně zapsalo do historie zejména v období od poloviny 15. století do začátku století 17. Tehdy stálo město v popředí kulturního významu celého českého království. Bylo významným centrem Jednoty bratrské – Mladá Boleslav byla nazývána bratrským Římem. Působení Jednoty bratrské se projevilo v duchovním životě města i v architektuře. Některé z tehdejších staveb slouží dnes po rekonstrukcích pro kulturní účely.

Dalším mezníkem v historii města byl rok 1895, kdy založili průkopníci českého motorismu Václav Laurin a Václav Klement dílnu na výrobu a opravu jízdních kol. O tři roky později už vyráběli motocykly a v roce 1905 vyrobili první automobil. V roce 1925 se firma spojila s a.s. Škoda a tím byly položeny základy rozvoje automobilového průmyslu ve městě. V současné době automobilka jako součást koncernu Volks Wagen prochází rozsáhlou modernizací a rozšiřuje výrobu o vozy t. zv. střední třídy.

Rozvoj automobilové výroby měl nezanedbatelný vliv i na rozvoj města. Počet obyvatel výrazně vzrostl zejména v období posledních třiceti let.

Součástí kulturních a vzdělávacích aktivit je i současná Okresní knihovna. Knihovna byla ve městě ještě jako spolková otevřena v roce 1901. Pod svoji správu ji město převzalo v roce 1909 jako „Veřejnou čítárnu a knihovnu královského města Mladé Boleslavi“. Její činnost se postupně rozvíjela a knihovna do roku 1936 několikrát změnila své umístění. V uvedeném roce byla slavnostně otevřena Obchodní akademie. Do budovy této školy byla přestěhována i městská knihovna. K dispozici dostala půjčovnu, studovnu, čítárnu a kancelář.

Již výše zmíněný rozvoj města po 2. světové válce a tím narůstající počet obyvatel se postupně odrazily jak na rozšiřování školy, tak i na rozvoji služeb knihovny. Ve společném objektu nebylo dále možné rozšířit na potřebnou úroveň služby ani jedné z uvedených institucí. Naopak knihovna musela zrušit čítárnu a studovnu, aby mohla rozšířit půjčovnu pro dospělé a pro děti. Od začátku 80. let se proto hledalo řešení pro umístění knihovny. Po několika úvahách o adaptaci různých objektů bylo nakonec přijato rozhodnutí postavit

pro potřeby knihovny novou budovu, navíc s velmi výhodnou polohou v centru města. V té době knihovna už nebyla „úředně“ městská, ale od roku 1951 podle rozhodnutí tehdejšího ministerstva informací a osvěty byl jejím zřizovatelem okresní národní výbor. Ten však sám nedisponoval dostatečnými finančními prostředky na výstavbu a vybavení nové knihovny. Jednal proto s městským národním výborem o možnosti sdružení peněz pro tento účel. Městský národní výbor si byl vědom skutečnosti, že knihovna – přestože názvem okresní – slouží velkou měrou především obyvatelům města. Díky tomuto pochopení byla uzavřena dohoda o společném podílu na výstavbě, vybavení a po otevření i na provozu nové knihovny. Stavba byla zahájena na podzim roku 1990. V červnu roku 1994 byla do užívání veřejnosti předána nová knihovna se zčásti již automatizovaným provozem, se znovuotevřenou studovnou a čítárnou, s nově vybudovaným regionálním informačním střediskem a s rozšířeným počtem provozních hodin .

Tento „společný vklad“ města, okresního úřadu a zaměstnanců knihovny našel odezvu ve zvýšení zájmu o služby, které knihovna poskytuje. Pro příklad uvedme:

od zahájení provozu do konce roku 1995 se počet registrovaných čtenářů zvýšil o více jak 2 200, roční počet návštěvníků o 31 500, počet poskytnutých informací vzrostl více než pětkrát, o 50 000 se zvýšil počet výpůjček .

Situace hlavní knihovny byla tedy úspěšně vyřešena, ale městu starost o důstojné podmínky pro služby čtenářům nekončí. V havarijním stavu je totiž objekt, v němž je největší pobočka knihovny na sídlišti Severní město. Městský úřad proto rozhodl využít pro její umístění část prostorů v dokončované novostavbě základní školy na tomto sídlišti. Od začátku září roku 1995 pracuje v novém prostředí i pobočka na sídlišti, v němž žije cca třetina obyvatel města.

V podmínkách, které město pro činnost vytváří, cítí knihovna jako závazek poskytovat veřejnosti služby stále kvalifikovaněji, v příjemném prostředí a s využitím moderních metod a zvláště různých druhů médií. To znamená mimo jiné nejen zavádění ale i neustálé obnovování příslušných technologií – novou knihovnu se stále aktuální úrovní služeb. Veřejností tu samozřejmě rozumíme i podnikatelské subjekty a nejrůznější instituce včetně samotného městského úřadu.

Výše popsany podíl města na zabezpečení knihovny jako moderního centra informačních, vzdělávacích a kulturních služeb naplňuje myšlenku současné tendence – hlavním garantem na tomto úseku má být obec. I proto se připravuje od začátku letošního roku změna zřizovatele knihovny. Jím se má pro knihovnu s regionální funkcí stát od roku 1997 po 45 letech znovu město.